

[Jytte Andersen]

tivitet og fantasi, når de skulle værdisætte kvinders arbejde. Denne kreativitet har så godt som altid mundet ud i, at kvinders arbejde uanset dets art ikke var så værdifuldt som det arbejde, mænd udførte.

Til trods for at princippet om lige løn for mænd og kvinder blev gennemført på det danske arbejdsmarked ved overenskomstfornyelsen i 1973, til trods for at ligelønsloven blev vedtaget i 1976, til trods for at ligestillingsrådets beretninger år efter år har påpeget den manglende reelle ligestilling, og til trods for faglige og politiske kvindekampe, halter kvinders lønninger fortsat bagefter. Den overenskomstmæssige ligeløn i 1973 rettede op på de værste skævheder i lønmæssig henseende, men siden er udviklingen faktisk gået i stå.

I 1984 var ikke-faglærte kvinders timeløn 90,9 pct. af ikke-faglærte mænds timeløn. Samme år var kvindelige funktionærers månedsløn 72,8 pct. af mandlige funktionærers lønninger. Dertil kommer en lang række andre urimeligheder: større arbejdsløshed, længere arbejdsløshedsperioder, dårligere uddannelsesmuligheder osv., osv.

En af årsagerne til de lønmæssige skævheder er ligelønslovens mulighed for forskellig jobkvalificering af arbejde, der har samme værdi. Bærekraften i lovens nuværende formulering er ganske enkelt ikke til stede. Derfor hilser den socialdemokratiske folketingsgruppe på linje med LO, FTF, DA og ligestillingsrådet forslaget velkommen. Vi finder, det lettere pinligt, at der både skal en domstolsafgørelse i EF og en afslørende statistisk skævhed mellem mænds og kvinders lønninger til, før der lægges op til forbedringer.

Arbejdsmarkedets parter, ligestillingsrådet og arbejdsministeren har forhandlet denne sag igennem længere tid, og nu har de politiske partier chancen for at give de betrængte kvinder en håndsækning igennem de nødvendige forbedringer af loven.

Jeg vil meget gerne opfordre arbejdsministeren til en åben holdning i det kommende udvalgsarbejde. Her tænker jeg især på tre forhold, som ministeren ikke har taget op i lovforslaget, og hvor ministeren ikke i forhandlingsforløbet forud har vist større imødekendelse.

Det første er, at vi finder det vigtigt, at det præciseres, hvordan arbejdsgiverens ligelønsforpligtigelse skal fortolkes. Her er det vigtigt

for os, at sammenligningen med arbejde, der tillægges samme værdi, kommer til at omfatte karakteren af de faktisk udførte arbejdsfunktioner.

For det andet bør det sikres, at de retsansvarende myndigheder i ligelønssager lægger den samme fortolkning til grund for sine afgørelser, så der ikke forekommer skævheder til ugunst for kvinderne.

For det tredje bør afgørelser om godtgørelse ved overtrædelse af loven hvile på det samme grundlag både i det fagretlige system og i det civilretlige system.

Disse tre spørgsmål bør og skal efter vores opfattelse belyses, inden udvalget gør sit arbejde færdigt, for kun ved en præcisering heraf kan lovens intention om lige løn til mænd og kvinder realiseres til gavn for kvinderne på arbejdsmarkedet.

Bo Kristensen (KF):

Dette lovforslag, der drejer sig om lige løn til mænd og kvinder, indeholder en sproglig redigering på foranledning af EF.

Loven er lavet på baggrund af intentionerne i mæglingsforslaget i 1973. Det er en meget enkel sproglig redaktion på baggrund af misforståelser hos EF af denne lov.

Der er ingen tvivl om, at loven og parterne på arbejdsmarkedet har efterlevet de principper, som er fastsat i EF-direktivet af 9. februar 1976, og derfor har tidligere socialdemokratiske regeringer ikke skønnet, at det var nødvendigt at foretage denne sproglige, redaktionelle ændring. Man har ligesom ladet spørgsmålet stå åbent i kraft af mæglingsforslaget i 1973.

Jeg vil benytte lejligheden til at sige tak til arbejdsministeren for, at man så hurtigt er kommet med disse ændringer. Man har ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i den lov, som på mange måder har fungeret særdeles tilfredsstillende på arbejdsmarkedet.

Hanne Severinsen (V):

Vi kan tilslutte os lovforslaget. Vi betragter det som en sproglig præcisering af en lovtekst, sådan at vi er helt sikre på, at man i EF kan forstå, at vi virkelig mener, hvad vi siger.

Jeg vil til fru Jytte Andersen sige, at det ikke er denne lov, der skal sikre, at vi får brudt det kønsopdelte arbejdsmarked. Det er